

Region Midt

Adm.enhet: Fiskeridirektøren
Saksbehandler: Lene Roska Aalèn
Telefon: 41650028
Vår referanse: 17/18384
Deres referanse:
Dato: 16.04.2018

Delegasjon av myndighet etter akvakulturloven og underliggende forskrifter i bestemte saker som gjelder miljøhensyn

1. Innledning

Fiskeridirektøren har besluttet å delegere myndighet fra Fiskeridirektoratet til regionkontorene til å treffe enkeltvedtak og føre tilsyn etter de bestemmelser og innenfor de rammer som angis nedenfor, i bestemte saker som gjelder miljøhensyn. Målet er at regionene skal ivareta all saksbehandling i første instans på dette området, og at hovedkontoret dermed blir klageinstans. Delegasjonen trer i kraft straks.

2. Delegasjon

Lov av 17. juni 2005 om akvakultur (akvakulturloven)

Akvakulturloven § 10 lyder:

Akvakultur skal etableres, drives og avvikles på en miljømessig forsvarlig måte.

Departementet kan i enkeltvedtak eller forskrift gi nærmere bestemmelser for å sikre miljømessig forsvarlig akvakultur, herunder stille krav til forebyggende tiltak, krav om merking av akvatiske organismer, bruk av akvatiske organismer som ikke kan formere seg og bruk av fremmede organismer.

På denne bakgrunn fattes følgende vedtak om delegasjon:

Med hjemmel i akvakulturloven § 10, andre ledd delegerer Fiskeridirektoratet til regionene, myndighet til å fatte enkeltvedtak for å sikre miljømessig forsvarlig akvakultur, herunder stille krav til forebyggende tiltak - avgrenset til saker som gjelder miljøpåvirkning fra marine akvakulturanlegg ved utslipp av organiske og uorganiske stoffer, og utslipp og bruk av legemidler og kjemikalier. **Delegasjonen omfatter ikke oppfølging av saker som gjelder rømt fisk.**

Akvakulturloven § 11 lyder:

Departementet kan i enkeltvedtak eller forskrift kreve at den som har eller søker om akvakulturtilatelse skal foreta eller bekoste nødvendige miljøundersøkelser for å dokumentere miljøtilstanden innenfor lokalitetens influensområde ved etablering, drift og avvikling av akvakultur.

Miljøundersøkelser etter denne bestemmelsen kan blant annet omfatte undersøkelser for å klarlegge om og hvordan akvakulturvirksomheten forårsaker, har forårsaket eller kan forårsake påvirkning på miljøet.

Departementet kan gi forskrift om gebyr og avgift for gjennomføring av miljøundersøkelser i regi av det offentlige. Skyldig gebyr og avgift er tvangsgrunnlag for utlegg.

På denne bakgrunn fattes følgende vedtak om delegasjon:

Med hjemmel i akvakulturloven § 11, første ledd delegerer Fiskeridirektoratet til regionene, myndighet til å fatte enkeltvedtak om at den som har akvakulturtilatelse skal foreta eller bekoste nødvendige miljøundersøkelser for å dokumentere miljøtilstanden innenfor lokalitetens influensområde ved drift og avvikling av akvakultur. Delegasjonen er avgrenset til saker som gjelder miljøpåvirkning fra marine akvakulturanlegg ved utslipp av organiske og uorganiske stoffer, og utslipp og bruk av legemidler og kjemikalier. **Delegasjonen omfatter ikke oppfølging av saker som gjelder rømt fisk.**

Forskrift av 17. juni 2008 om drift av akvakultur (akvakulturdriftsforskriften)

Akvakulturdriftsforskriften § 68, første ledd lyder:

Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene nevnt i § 67 første ledd, bortsett fra § 48 første og andre ledd.

Akvakulturdriftsforskriften §§ 15 og 15a, samt §§ 35 og 36 omfattes av bestemmelsene nevnt i forskriften § 67, første ledd.

På denne bakgrunn fattes følgende vedtak om delegasjon:

Med hjemmel i akvakulturdriftsforskriften § 68, første ledd, jf. § 67, første ledd delegerer Fiskeridirektoratet til regionene, myndighet til i særlige tilfeller å dispensere fra forskriften §§ 15 og 15a, samt §§ 35 og 36.

Forskrift av 17. juni 2008 om transport av akvakulturdyr (transportforskriften)

Transportforskriften § 25, andre ledd lyder:

Fiskeridirektoratet fører tilsyn og fattet vedtak for å gjennomføre bestemmelsene nevnt i § 22a i samsvar med akvakulturloven § 10.

På denne bakgrunn fattes følgende vedtak om delegasjon:

Med hjemmel i transportforskriften § 25, andre ledd delegerer Fiskeridirektoratet til regionene, myndighet til å føre tilsyn og fatte vedtak for å gjennomføre bestemmelsene nevnt i § 22a i samsvar med akvakulturloven §10.

Transportforskriften § 26, andre ledd lyder:

Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra § 22a.

På denne bakgrunn fattes følgende vedtak om delegasjon:

Med hjemmel i transportforskriften § 26, andre ledd delegerer Fiskeridirektoratet til regionene, myndighet til i særlige tilfeller å dispensere fra forskriften § 22a.

3. Nærmere om myndighet til å fatte enkeltvedtak etter akvakulturloven §§ 10 og 11

Myndigheten som delegeres etter akvakulturloven §§ 10 og 11 er begrenset til enkeltvedtak som er nødvendig i saker som gjelder miljøpåvirkning fra marine akvakulturanlegg ved utslipp av organiske og uorganiske stoffer, og utslipp og bruk av legemidler og kjemikalier. Stoffer inkluderer løste og faste næringssalter.

Typiske saker som omfattes er saker som krever oppfølging fordi det er dokumentert en miljø/lokalitetstilstand som krever myndighetsoppfølging for eksempel ved pålegg om tiltak for å forebygge uakseptabel miljøtilstand eller tiltak som sikrer/gjenoppretter akseptabel miljøtilstand.

Myndighet til å pålegge miljøundersøkelser etter akvakulturloven § 11 omfatter ikke C-undersøkelser i overgangssonen etter NS 9410. C-undersøkelser skal eventuelt pålegges av Fylkesmannen. Vi viser i den forbindelse til brev fra Nærings- og fiskeridepartementet av 17.

juni 2016 om oppdrag om revisjon av forurensningsregelverket for akvakultur og brev av 31. mars 2017 om orientering om ny ansvarsdeling for miljøundersøkelser etter NS 9410 (sak 16/8041, dok. 1 og 7) . Som følge av dette og revidert standard NS 9410 skal det ikke pålegges utvidet B-undersøkelse etter akvakulturdriftsforskriften § 36 ved lokalitetstilstand 4. I slike saker skal relevante tiltak pålegges med hjemmel i akvakulturloven §§ 10 og 11.

Delegasjonen omfatter ikke oppfølging av saker som gjelder rømt fisk. Ved tvil om saken er omfattet av delegasjonen, skal hovedkontoret ved tilsynsseksjonen kontaktes for avklaring.

4. Nærmere om myndighet til å dispensere

Delegasjonen omfatter myndighet til å dispensere fra de nevnte bestemmelsene i akvakulturdriftsforskriften og transportforskriften- med de presiseringer som er nevnt - dersom det foreligger et *særlig tilfelle*. Dispensasjon betegner myndighetenes vedtak om å godta et avvik fra et forskriftskrav og det er en forutsetning for at dispensasjon kan innvilges, at virksomheten fortsatt vil være forsvarlig. Det er viktig å være oppmerksom på at det må foreligge særlige grunner for å dispensere fra hovedregelen, og det bør alltid vurderes tidsbegrensning og relevante vilkår. Dispensasjonsadgangen er snever og det skal ikke være en kurant sak å gjøre unntak fra bestemmelsene. En dispensasjonshjemmel innebærer også en fare for at regelen det dispenseres fra ikke gjennomføres slik den var tenkt. En vedtatt regel innebærer en samlet vurdering av flere interesser, og å fravike regelen krever derfor en spesiell begrunnelse. Fiskeridirektoratet må derfor alltid foreta en vurdering av de skader og ulemper en dispensasjon vil medføre, sett opp mot de fordeler den kan gi for å avgjøre om det kan gis dispensasjon.

Unntak kan gjøres av myndighetene av eget tiltak, eller etter søknad. For å kunne ta stilling til om det foreligger et *særlig tilfelle* ved søknad, bør den som søker:

- a) redegjøre for hvilke(n) bestemmelse(r) det søkes unntak fra
- b) redegjøre for hvilke særlige forhold som gjør unntaket nødvendig eller rimelig
- c) beskrive avviket og den planlagte varigheten av avviket,
- d) redegjøre for avvikets enkeltvis og samlede risiko for virksomheten
- e) beskrive eventuelle tiltak som helt eller delvis skal kompensere for avviket,
- f) beskrive eventuelle tiltak for å korrigere avviket.

Dersom man etter en samlet vurdering kommer frem til at den aktuelle saken utgjør et «*særlig tilfelle*» slik at det kan gis dispensasjon, må bestemmelsene i naturmangfoldloven §§ 8-12 vurderes særskilt. Disse bestemmelsene skal trekkes inn i skjønnsutøvelsen i saken, og det skal fremgå av vedtaket hvordan prinsippene er vektlagt. Vurderingen av prinsippene i naturmangfoldloven sammenfaller til dels med de vurderinger som gjøres etter miljønормen i akvakulturloven § 10 og kan anvendes som en rettesnor.

Myndighetsoversikten på Nettfisken og på Fiskeridirektoratets hjemmesider vil bli oppdatert i samsvar med dette.

Med hilsen

Liv Holmefjord
fiskeridirektør

Øyvind Lie
direktør

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Region Midt

Region Nord

Region Nordland

Region Sør

Region Vest